

**Obce/swoje II. Miasto i wieś w literaturze i kulturze
Białorusi, Polski, Rosji, Ukrainy**

Międzynarodowa konferencja naukowa i dyskusja panelowa

Kraków, 20-21 X 2016

Wieś to skarbnica tradycji czy rezerwat martwych przesądów? Miasto otwiera nieskończone możliwości czy niszczy i pożera ludzką duszę? Ucieczka z miasta na wieś i ucieczka ze wsi do miasta to motywy znane i wciąż powracające – w jakich warunkach i dlaczego jeden z tych kierunków jest uznawany za właściwy? Wszystkich zainteresowanych literaturą i kulturą zapraszamy do udziału w konferencji i dyskusji panelowej, podczas której odpowiedzi na te i inne pytania będą szukać literaturoznawcy, etnologowie i językoznawcy.

- Międzynarodowa konferencja naukowa: 20 października 2016, Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej UJ, ul. Władysława Reymonta 4, s. 081, 082, godz. 10.00-19.00
- Dyskusja panelowa: 21 października 2016, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, sala Miedziana w Pałacu Krzysztofory, Rynek Główny 35, godz. 12.00-19.00

ORGANIZATORZY:

Fundacja Sławistyczna

Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk

Katedra Ukrainistyki Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej UJ

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

20 X 2016 (czwartek)

Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej UJ, ul. Reymonta 4

9.15-9.45 rejestracja prelegentów, sala o80

9.45-10.00

Uroczyste otwarcie konferencji, sala o82

10.00-11.40

sekcja 1, sala 082

Tomasz Hodana, Uniwersytet Jagielloński, *Ruskie Jeruzalem i polska Sodomia. Miasto w posłaniach Iwana Wiszeńskiego*

Ольга Бігун, Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, *Семантичні моделі міста і села в поезії Тараса Шевченка*

Дмитро Єсипенко, Інститут літератури ім. Тараса Шевченка НАН України, *Тихі сільські верби, темна міська ніч: традиційне versus (псевдо)модерне в художньому світі Бориса Грінченка*

Анна Ільків, Івано-Франківський національний медичний університет, *Образ хутора як ідеального буттєвого простору в епістолярній спадщині українського романтика Пантелеймона Куліша*

11.40-12.00 przerwa kawowa, sala 080

12.00-13.40

sekcja 2, sala 082

Agnieszka Świątosławska, Uniwersytet Łódzki, *Rysował z natury Przyszychowski. Wizja ukraińskiej wsi w prasie warszawskiej II połowy XIX wieku*

Alicja Żuchowska, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, *Litewskie wioski i wykwinтна Warszawa oczami Friedricha Schulza*

Marcelina Jakimowicz, Uniwersytet Wrocławski/Muzeum Farmacji we Wrocławiu, *„W jednej mazance chodzi juhas przez cały pobyt na poloninie”. Wyobrażenia o wsi huculskiej na przykładzie kwestii zdrowia i higieny w dziełach Władimira Szuchiewicza*

Joanna Nowakowska-Ozdoba, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, *Więś wołyńska w Historii mojego współczesnika Włodzimierza Korolenki*

sekcja 3, sala 081

Ołeh Pohorileć, Państwowy Rezerwat Historyczno-Krajoznawczy „Międzybóž”, *Starożytny Międzybóž – miasteczko z 900-letnią tradycją w literaturze ukraińskiej, polskiej, żydowskiej i rosyjskiej*

Ihor Zapadenko, Państwowy Rezerwat Historyczno-Krajoznawczy „Międzybóž”, *Opis powiatowego miasta Płoskirowa w końcu XIX stulecia – w pamiętnikach przyjezdnych mieszkańców*

Людмила Гнесь, Ольга Мединська, Львівський національний аграрний університет, *Проблеми формування краєобразу приміського села*

Леся Лисенко, Полтавський національний педагогічний університет, *Візуальність у стратегіях медіатизації міського і сільського просторів*

13.40-15.00 przerwa obiadowa

15.00-17.00

sekcja 4, sala 082

Олена Гудзенко, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, *Простір міста у прозі Миколи Хвильового*

Dzmitry Kliabanau, Uniwersytet Jagielloński, „Obcość”, „swojskość”, „tutejszość”: *Janka Kupała a proces kształtowania się białoruskiej tożsamości narodowej*

Ганна Протасова, *City discourse in Ukrainian prose of 1920s: attraction and repulsion*

Олена Галета, Львівський національний університет ім. Івана Франка, *Свое, чуже, відчужене: Київ 1920-х у пошуках культурної ідентичності*

Iwona Boruszkowska, Uniwersytet Jagielloński, *Bukowiński parnas – miasto pograniczne jako fenomen kulturowy*

sekcja 5, sala 081

Kristina Vorontsova, Uniwersytet Jagielloński, *Mitopoetyka Krakowa w nowoczesnym fantasy rosyjskojęzycznym*

Janusz Świeży, Uniwersytet Jagielloński, *Miasto, wieś i „Osada Awaryjna”. O przestrzeni i jej wpływie na bohatera w twórczości Władimira Makanina*

Ольга Башкирова, Київський університет ім. Бориса Грінченка, *Місто і село в гендерних художніх моделях дійсності сучасної української романістики*

Олена Даниліна, Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка, *Місто і село в сучасній українській автобіографічній прозі*

Людмила Шевченко, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, *Украинско-польское как „свое” в поликультурном пространстве романа Дины Рубиной „Синдром Петрушки”*

17.00-17.20 przerwa kawowa, sala o80

17.20-19.00

sekcja 6, sala o82

Anna Ursulenko, Uniwersytet Wrocławski, *Naprzód do przeszłości? Wieś jako obiekt lęku w ukraińskiej i rosyjskiej dystopii*

Stefania Wszyńska, Uniwersytet Warszawski, *Sigła (Wisła) z Wielu demonów Jerzego Pilcha jako wielowyznaniowa wieś u progu zmian*

Katarzyna Syska, Uniwersytet Jagielloński, *„Лада или радость” Timura Kibirowa. Postkonceptualistyczna idylla*

21 X 2016 (piątek), godz. 12.00-19.00

Obce/swoje II. Miasto i wieś w literaturze i kulturze Białorusi, Polski, Rosji, Ukrainy

Dyskusja panelowa

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Pałac Krzysztofory (Sala Miedziana)

Kraków, Rynek Główny 35

12.00-13.30

panel językoznawczy

moderator: dr Joanna Rybarczyk-Dyjewska, IFW UJ

dr Wiktoria Hojsak, Katedra Ukrainistyki IFW UJ

Odwieczne przeciwstawienie nowoczesnego, postępowego miasta i wsi – z jednej strony uważanej za ostoję tradycji i moralności, z drugiej za coś zacofanego i gorszego – znajduje swoje odzwierciedlenie w języku. Ale czy polskie i ukraińskie słowa wieś, wiejski, wieśniak zawsze oznaczają to samo?

dr Iwona Bielińska-Gardziel, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa

Kiedy swój staje się obcym? W jakich sytuacjach to, co obce – wiejskie i miejskie – zostaje oswojone? Odpowiedzi na te pytania chcę poszukać w materiale językowym: w sposobach opowiadania o rodzinie.

prof. Natalia Korina, Uniwersytet Konstantyna Filozofa w Nitrze (Słowacja)

Białoruskie miasto, białoruska wieś: język białoruski, rosyjski, językowa hybryda - *trasionka* – któredy przebiegają linie podziałów i o czym nam mówią?

14.30-16.30

panel literaturoznawczy

moderator: dr hab. Katarzyna Kotyńska, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa

dr Albert Nowacki, KUL

Sad już nie wiśniowy... Modernizacja wsi czy niszczenie wartości? Międzywojenna literatura ukraińska o nowoczesności, tradycji, urbanizacji i przemianach.

dr hab. Dorota Kozicka, Katedra Krytyki Współczesnej, Wydział Polonistyki UJ

„Wsi spokojna...”? Jak dzisiejszy powrót do tematyki wiejskiej ma się do zasadniczych problemów i motywów znamienych dla nurtu chłopskiego z drugiej połowy XX w.? Czy przestrzeń najnowszych powieści jest wiejska, czy prowincjonalna, utkana z rzeczywistości czy z języka, z teraźniejszości czy z przeszłości – i co się z tej przestrzeni wyłania?

dr hab., prof. UJ Anna Skotnicka, Katedra Literatury Rosyjskiej XX i XXI wieku IFW UJ

Literatura rosyjska drugiej połowy XX w. często ukazywała wieś jako źródło tradycyjnych wartości, które w warunkach miejskich zanikają. W prozie XXI w. dominuje zaś obraz degradacji wsi. Tymczasem powieść Andrieja Dmitrijewa „Wieśniak i teenager” (2012) przedstawia swoisty dialog wsi z miastem.

Swiatłana Kurs, Europejskie Radio dla Białorusi

Urbanizacja jako trauma i szansa: miasto i wieś w literaturze białoruskiej XX-XXI w. Czy i od kiedy istnieje, jak funkcjonuje białoruska kultura miejska? Jakie jest miejsce tradycji ludowej w najnowszej literaturze białoruskiej?

17.00-19.00

panel antropologiczny

moderator: dr Magdalena Kwiecińska, MHK

dr hab. prof. IAE PAN Róża Godula-Węclawowicz, Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Kraków

Paradoks miejskości: przykład Lanckorony. Jak przeszłość Lanckorony - miasta lokowanego przez Kazimierza Wielkiego, funkcjonuje w wyobrażeniach dzisiejszych mieszkańców Lanckorony wsi?

dr Olga Solarz, Instytut Humanistyczny Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej, Przemyśl

Wiele elementów tak zwanej ludowej wizji świata przeniknęło do współczesnego miasta. Mentalność jego mieszkańców balansuje między racjonalnym a irracjonalnym odbiorem rzeczywistości. Sprawdźmy, jak zwykli ludzie, ale także bywalcy salonów politycznych, odbierali i odczytywali „znaki nadprzyrodzone” w czasie prezydentury Wiktora Janukowycza.

Aleksander Robotycki, Państwowe Muzeum Etnograficzne, Warszawa

Urban exploring, w skrócie urbex, to pewien rodzaj turystyki, zakładającej poznawanie i eksplorowanie zdegradowanych przestrzeni miejskich. Ale czy na pewno jest to wycieczka w nieznaną?

dr Stsiapan Stureika, Europejski Uniwersytet Humanistyczny, Wilno

Dożynki jako białoruskie święto narodowe w latach 1996-2014: między tradycją i polityką. Spotkanie czy zderzenie wsi i miasta?

Międzynarodowa konferencja i dyskusja panelowa "Obce/swoje II. Miasto i wieś w literaturze i kulturze Białorusi, Polski, Rosji, Ukrainy" jest finansowana w ramach umowy 924/P-DUN/2016 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę.